Εισαγωγή στην Ψυχολογία

Παράδοση 2

Κάποια σχόλια

- Οι σημειώσεις σας
- Μία πτυχιακή: https://pre.uth.gr/news/3665/
- Ένα συνέδριο: https://developmental2026.gr/

Πού βρισκόμαστε

- Προηγούμενο μάθημα: Γνωριμία, απαιτήσεις του μαθήματος
- Σημερινό μάθημα: Ορισμός Ψυχολογίας, Ιστορία της Ψυχολογίας (μέρος α')

Ορισμός

- Εθελοντές και εθελόντριες

- Τι καταλάβατε, σκεφτήκατε, νιώσατε, θυμηθήκατε για να αποφασίσετε να σηκώσετε ή να μη σηκώσετε το χέρι σας;

- Ψυχολογία: Η επιστημονική μελέτη του *νου* και της *συμπεριφοράς*
    - Νους: Ιδιωτικά γεγονότα, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας
    - Συμπεριφορά: Δημόσια γεγονότα, που περιλαμβάνουν αυτά που λέμε ή κάνουμε και αυτά που δεν λέμε ή δεν κάνουμε
- Με ποιον τρόπο η άσκηση που κάναμε αφορά φαινόμενα που μελετά η Ψυχολογία;

Νους	**Συμπεριφορά**
Αντιλήψεις: Τι καταλάβατε Σκέψεις: Τι σκεφτήκατε Αναμνήσεις: Τι θυμηθήκατε Συναισθήματα: Τι νιώσατε	Παρατηρήσιμες πράξεις: Κοιτάξατε γύρω γύρω, σηκώσατε το χέρι Λόγια που είπατε: «Ναι, εγώ!», Κουβέντες με διπλαν@

- Σκεφτείτε ένα επεισόδιο από την καθημερινότητά σας: Ποιες αντιλήψεις, σκέψεις, αναμνήσεις, συναισθήματα, και συμπεριφορές περιλάμβανε;

Ιστορία της Ψυχολογίας

- Γιατί είναι σημαντικό να μελετάμε την ιστορία μιας επιστήμης (εδώ της ψυχολογίας);

- Ποι@ έχετε ψυχολογικές ανάγκες;
- Οι ψυχολογικές ανάγκες αναγνωρίστηκαν ως έννοια στις δυτικές κοινωνίες το 1929
- Η δράση ως μία αντανάκλαση των ψυχολογικών αναγκών στη συμπεριφορά είναι μία σχετικά νέα κατανόηση της συμπεριφοράς

- Ποι@ αναγνωρίζετε ότι στις σχέσεις σας λειτουργούν συγκεκριμένα μοτίβα;
    - Π.χ., ποιο άτομο παίρνει συνήθως τις αποφάσεις και ποιο ακολουθεί ή πώς ξεκινούν συνήθως οι διαφωνίες
- Τα σχεσιακά δυναμικά αναγνωρίστηκαν ως έννοια το 1960
- Από τότε γίνονται όλο και πιο δημοφιλή

- Ποι@ δεν έχετε μόνο αρνητικές πλευρές του χαρακτήρα σας, αλλά έχετε και προσωπικά εφόδια (π.χ., δυνάμεις, αρετές, θετικές όψεις του χαρακτήρα);
- Τα προσωπικά εφόδια είναι λίγο μεγαλύτερα σε ηλικία, καθώς εμφανίστηκαν πριν περίπου 200 χρόνια
- Αποτελούν τη βάση των φιλελεύθερων και δημοκρατικών κοινωνιών

Πηγή: https://www.youtube.com/watch?v=TT73fQVvya8

- Γιατί είναι σημαντικό να μελετάμε την ιστορία μιας επιστήμης (εδώ της ψυχολογίας);
    - Αυτό που σήμερα είναι δεδομένο, δεν ήταν πάντα έτσι
    - Αυτό που σήμερα είναι δεδομένο, δεν θα είναι πάντα έτσι

Φιλοσοφικές ρίζες

- Οι πρώτοι που μελέτησαν τον ανθρώπινο νου και την ανθρώπινη συμπεριφορά ήταν οι φιλόσοφοι, οι οποίοι εξέφρασαν πολλές σχετικές ιδέες. Εδώ θα εστιάσουμε σε τρεις: Δυϊσμός ή υλισμός; Ρεαλισμός ή ιδεαλισμός; Εμπειρισμός ή εμφυτισμός;

- Ο δυϊσμός και ο υλισμός είναι διαφορετικές απαντήσεις στο ερώτημα «Τι είναι ο νους και τι το σώμα;»
- Σύμφωνα με την άποψη του *δυϊσμού* (π.χ. Descartes, 1596-1650), ο νους και το σώμα είναι δύο θεμελιωδώς διαφορετικά πράγματα
- Με βάση αυτή την απάντηση, προκύπτει το ερώτημα: «Πού συναντιούνται ο νους και το σώμα ή Πώς το σώμα παίρνει εντολές από το νου για να δράσει;»
- Οι απαντήσεις που προτάθηκαν δεν ήταν ικανοποιητικές
- Έτσι, προτάθηκε ο *υλισμός* (π.χ. Hobbes, 1588-1679), που υποστηρίζει ότι τα νοητικά φαινόμενα μπορούν να αναχθούν σε φυσικά φαινόμενα
- Η σύγχρονη ψυχολογία συμφωνεί συνήθως με αυτή τη θέση, θεωρώντας ότι όλα τα νοητικά φαινόμενα μπορούν να ερμηνευθούν στη βάση σωματικών διαδικασιών που τα παράγουν

- Ο ρεαλισμός και ο ιδεαλισμός είναι διαφορετικές απαντήσεις στο ερώτημα «Πώς σχετίζονται οι αντιλήψεις μας με τον φυσικό κόσμο;»
- Σύμφωνα με τον ρεαλισμό (π.χ. Locke, 1632-1704), οι αντιλήψεις μας για το φυσικό κόσμο αποτελούν πιστό αντίγραφο των πληροφοριών από τον κόσμο και εισέρχονται στον εγκέφαλό μας μέσω των αισθητηριακών συστημάτων

- Σύμφωνα με τον ιδεαλισμό (π.χ. Kant, 1724-1804), οι αντιλήψεις μας για τον φυσικό κόσμο αποτελούν την καλύτερη ερμηνεία του εγκεφάλου μας για τις πληροφορίες που εισέρχονται μέσω των αισθητηριακών συστημάτων
- Η σύγχρονη ψυχολογία τάσσεται υπέρ του φιλοσοφικού ιδεαλισμού και θεωρεί ότι η αντίληψή μας για τον κόσμο είναι ένα συμπέρασμα - η καλύτερη εικασία του εγκεφάλου μας σχετικά με το τι είναι πιθανότερο να υπάρχει εκεί έξω
- Σκεφτείτε ένα παράδειγμα πού να δείχνει πώς ο εγκέφαλός μας ερμηνεύει τα εξωτερικά ερεθίσματα για να καταλήξει σε μία αντίληψη αυτών;
    - Μία παρέα συζητά. Ένα μέλος της παρέας (Α) αρχίζει να φωνάζει. Ένα άλλο μέλος της παρέας (Β) έχει μεγαλώσει σε σπίτι όπου οι φωνές ήταν κάτι συνηθισμένο (π.χ. λόγω βαρήκοου γονέα), οπότε θεωρεί τις φωνές του Α κάτι φυσιολογικό και αρχίζει να μιλά και αυτό πιο δυνατά. Ένα τρίτο μέλος της παρέας (Γ) έχει μεγαλώσει σε ένα σπίτι, όπου οι φωνές είναι μέρος των καβγάδων. Έτσι, ερμηνεύει τις φωνές του Α ως επίθεση και, συνέπεια αυτού, μπαίνει σε αμυντική θέση.
    - Δύο φοιτήτριες κουβεντιάζουν για τον βροχερό καιρό. Η μία, που είναι από τα Γιάννενα, λέει ότι θα συνεχίσει το πρόγραμμά της, ενώ η άλλη, που είναι από την Κρήτη, θεωρεί τη βροχή έναν λόγο να μην βγει από το σπίτι.
    - Βλέπουμε έναν άνθρωπο που κλαίει. Ανάλογα με τα δικά μας βιώματα ή/και τη γνώση μας για το πλαίσιο, μπορεί να θεωρήσουμε ότι πονάει ή ότι είναι στεναχωρημένος.
    - Το σπάσιμο ενός ποτηριού μπορεί να γίνει αντιληπτό ως γούρι, ως γκαντεμιά ή ως σπάσιμο ενός ποτηριού, ανάλογα π.χ. με το πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο έχει μεγαλώσει το άτομο.
    -

- Ο φιλοσοφικός εμπειρισμός και ο φιλοσοφικός εμφυτισμός είναι διαφορετικές απαντήσεις στο ερώτημα «Από πού προκύπτει η γνώση;»
- Σύμφωνα με τον *φιλοσοφικό εμπειρισμό* (π.χ. Locke), η γνώση κατακτιέται μέσω εμπειρίας
- Σύμφωνα με τον *φιλοσοφικό εμφυτισμό* (π.χ. Kant), κάποιες γνώσεις είναι εγγενείς και όχι επίκτητες
- Οι περισσότεροι σύγχρονοι ψυχολόγοι υποστηρίζουν κάποια εκδοχή του εμφυτισμού
    -
- Σε όλες τις περιπτώσεις:
    - Διατυπώνεται ένα ερώτημα που έχει κάποιο ενδιαφέρον
    - Διατυπώνεται μία πιθανή απάντηση σε αυτό
    - Ελέγχεται η λογική της απάντησης αυτής
    - Αν δεν κρίνεται ικανοποιητική, προτείνεται μία άλλη πιθανή απάντηση
    - Η ψυχολογία ελέγχει ερευνητικά αυτές τις πιθανές απαντήσεις